CENA 25 GROSZY wraz z dodatkiem

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie . . 2 zł. 50 gr.
Z odnoszeniem do domu . 3 zł. —
Na prowincji z przesyłką pocztową . . . . 3 zł. 50 gr.
Zagranicą . . . . 6 zł. —
Cena pojedyńczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, zwyczajne gr. 5
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 236 (8163). Niedziela, dnia 11 października 1925 r. Rok XXXIII.

Konferencja w Locarno.

Min. Skrzyński mówi do dziennikarzy całego świata.

LOCARNO, 10.10. PAT. Min. Skrzyński udzielił wczoraj zbiorowego wywiadu stokilkudziesięciu dziennikarzom zagranicznym. W wywiadzie tym oświadczył: Rozstrzygany w Locarno problemat dotyczy całego świata i jest tak dalece poważny, że zmusza do wielkiej rezerwy w słowach. Przybyłem dopiero wczoraj i o przebiegu obrad tutejszych Panowie zapewne mają więcej wiadomości aniżeli ja. Od początku jednak chcę uniknąć dwuznaczności i dlatego wyjaśnię w jakim celu tu przybyłem. Przyjechałem tu wskutek zaproszenia kilku mocarstw, biorących udział w obradach Przyjechałem, aby omówić tematy, dotyczące mego kraju. Jestem pełen wiary, że wielki problemat bezpieczeństwa zostanie tu zrealizowany. Jestem bardzo skłonny do zgody, ale wiem też, że bezpieczeństwo Europy nie da się zamknąc w jednym jej sektorze. Rząd polski uznaje zasady dokumentu, który nie przedstawia się dla świata jako dokument obowiązujący, ale którego duch, myślę o protokule genewskim, uznaje wojnę za zbrodnię międzynarodową i który pragnie rozwiązywać sprawy sporne w drodze arbitrażu. Ten duch pokoju ożywia mój rząd w jego ogólnej polityce i jest też wytyczną naszej polityki międzynarodowej. Ożywia mnie duch optymizmu i mam nadzieję, że rozsądek, który kieruje pracami w Locarno, doprowadzi do sfinalizowania obecnych rokowań, pożądanego dla dobra powszechnego. Istnieją dwie polityki: polityka dnia codziennego, drobnych konfliktów i polityka, ożywiona wizją przyszłości, wykluczająca wojnę i budująca trwałe podstawy pokoju. Tej drugiej polityce chcę służyć i nazywać ją również moją polityką. Następnie dziennikarze amerykańscy, niemieccy i włoscy zadawali ministrowi Skrzyńskiemu pytania. Minister odpowiadał w językach, w jakich zadawane były pytania, a więc po francusku, niemiecku i angielsku. Wśród pytań, najważniejsze były pytania, dotyczące procedury przyłączenia się Polski do rokowań w Locarno, na co minister odpowiedział: Niema żadnej konferencji, jest tylko rozmowa ministrów. W tej rozmowie mogą brać udział wszyscy obecni tu ministrowie spraw zagr. Rozmowy mogą być dwóch ministrów, trzech, pięciu, siedmiu. Ja już rozmawiałem z trzema. W każdej chwili, gdy rozmowa dotyczy moich spraw, mogę brać w niej udział, niezależnie od tego ilu moich kolegów, ministrów innych krajów ją prowadzi. Na zapytanie, dotyczące wizyty Cziczerina, odpowiedział: Wizyta ta oznacza poprawę stosunków i wpływa z ogólnej obecnie stosowanej wobec Polski polityki Sowietów. Omawialiśmy kwestje związane z traktatem ryskim, oraz stosunki ekonomiczne obu krajów. Być może, że inni chcieli tę wizytę wyzyskać dla innych celów, to jednak co powiedziałem, odpowiada rzeczywistości. Pytań, zadawanych p. ministrowi przez dziennikarzy było kilkanaście, a wszystkie odpowiedzi min. Skrzyńskiego na te pytania wywołały na dziennikarzach doskonałe wrażenie.

Sprawa paktu wschodniego.

LOCARNO, 10.10 PAT. W ciągu dnia wczorajszego Briand odbył ze Stresemannem 1-godzinną rozmowę. Nadto min. Skrzyński miał rozmowy z Briandem, Chamberlainem i Vanderveldem. W toku tych drugich rozmów chodziło szczególnie o nawiązanie pewnego kontaktu co do sprawy paktów wshodnich.

Rokowania w Locarno posuwają się stale naprzód.

LONDYN 10.10. PAT Korespondent Manchester Guardian donosi z Locarno, że wczorajsze dyskusje ogólne były bardzo korzystne dla sprawy paktu w obecnem jej stadjum. W toku rozmów uwidoczniło się w sposób wyraźny coraz to bardziej rosnące zaufanie wzajemne i szczerość tonu Tak jaskrawe w pierwszych chwilach trudności, z którymi spotykały się rokowania, zaczynają obecnie znikać, a dzieje się to nie dlatego, że przyjęto tę czy inną formułę, mającą za-

dowolnić obie strony, lecz dlatego, że wśród uczestników konferencji utrwala się coraz mocniej przekonanie, że nikomu z biorących w niej udział nie wolno wrócić do domu z próżnymi rękami. Nigdy też nie wątpią w to, że Chamberlain postanowił nie opuścić Locarna, dopóki konferencja nie osiągnie czegoś realnego. To samo można powiedzieć o Briandzie i Stresemanie.

Solidarne stanowisko mocarstw wobec Niemiec.

LOCARNO, 10.10. PAT. Ostatnie posiedzenie poświęcone sprawie przystąpienia Niemiec do Ligi Narodów nastroiło delegację niemiecką wczoraj wieczór dość pesymistycznie. Zrozumiała ona, że sprzymierzeni są jednomyślni co do sposobu ujmowania sprawy. Delegaci Niemiec nabrali też przekonania, iż sprzymierzeni są zdecydowani wytrwać na swem stanowisku. Delegacja niemiecka odniosła wrażenie całkowitego odosobnienia, w jakiem znalazł się rząd Rzeszy, na skutek jego zastrzeżeń w sprawie art 16-go. To też jest rzeczą możliwą, że w obliczu niebezpieczeństwa, jakie stanowi systematyczny opór przeciwko organizacji Ligi Narodów, dokona się ostateczna zmiana stanowiska delegacji niemieckiej w kierunku uznanym za niezbędny i bardziej odpowiadający dobrze zrozumiałym interesom kraju.

Pan Wojkow o perspektywie handlu pomiędzy Polską i Z. S. R.

WARSZAWA, 10.10. PAT. Dziś po południu w gmachu poselstwa sowieckiego odbyła się konferencja prasowa, na której pos. Wojkow mówił o perspektywach handlu pomiędzy Polską i Z. S. R. Rosja, mówił p. Wojkow, stoi obecnie na progu roku, który otrzymał słusznie nazwę ostatniego roku okresu odbudowy. Zrujnowana wskutek wojny i wstrząśnięta przez rewolucję gospodarka rolniczyjska podługoletniej ciężkiej i uporczywej pracy, osiągnie w końcu roku przyszłego niemal we wszystkich dziedzinach 90—100% normy przedwojennej. Zasadniczymi momentami, charakteryzującymi te sprzyjające okoliczności dalszego rozwoju całej gospodarki są: urodzaje, szybkie tempo rozwoju, przemysłu i trwały system pieniężny. Zaznaczyć jednak należy, że włościaństwo nasze żąda dla siebie wielkiej ilości marzyn, narzędzi i różnych towarów konsumpcji i to niezwłocznie. Pozatem Rosja zawsze odczuwać będzie potrzebę całego szeregu towarów przywożonych z z-granicy przed wojną. W roku ub. ogólny obrót handlowy handlu zewnętrznego dosięgnął około 1 miljarda rubli, w tym roku zaś dosięgnie on 2 miljardy 250 miljonów rubli.

Plan przewiduje przywóz do kraju maszyn, narzędzi rolniczych, obuwia, wyrobów skórzanych, metalowych, manufaktór i t. d. Sytuacja Polski i przemysłu polskiego, który w biegu historji utworzył dla siebie rynki na wschodzie, staje się wyjątkowo korzystna. Wieś rosyjska tworzy rynki dla przemysłu wewnętrznego, oraz na nader długi czas rynki zbytu dla przemysłu zagranicznego. W roku ub. cały szereg względów charakteru politycznego przeważał nad względami ekonomicznemi. Obecnie jednak można przypuszczać, że okres ten już minął i nadszedł czas, by przemysł polski wzmocnił swoje stanowisko na rynkach rosyjskich. O wzroście stosunków handlowych polsko-rosyjskich świadczą następujące cyfry: Import z Polski do Rosji w r. 1924 wynosił 1.029.093 dolarów, a za 9 miesięcy tego roku 5.768.693 dolarów. Eksport z Rosji do Polski dosięgnął w ciągu 9 miesięcy r. bież. ogólnej cyfry 1.178.431 dolarów. Trudność w zakresie bilansu handlowego Polski nie odgrywa w stosunkach z Rosją roli, gdyż bilans handlowy Polski w stosunku do Z. S. R nigdy nie będzie groził pasywnością.

Oświadczenie swoje zakończył p. Wojkow wyrażeniem zadowolenia, iż w urzędowych kołach polskich jak i wśród społeczeństwa spotyka się rzeczywiste i szczere życzenie trwałych i pewnych stosunków ekonomicznych pomiędzy obu krajami. Na zapytanie w sprawie traktatu handlowego polsko-rosyjskiego, poseł Wojkow odpowiedział, że brak tego traktatu nie powinien wpłynąć na stosunki handlowe między obu krajami, gdyż w ostatnich czasach załatwiono cały szereg kwestji, związanych ze wzajemnym handlem. Traktat handlowy z Niemcami nie może odbić się ujemnie na sprawę traktatu handlowego z Polską, gdyż eksport niemiecki jest innego rodzaju, niż eksport polski. Sprawa transita przez Polskę przedstawia się również pomyślnie.

Skład delegacji Litewskiej dla rokowań z Polską.

KOWNO, 10.10 PAT. Skład delagacji litewskiej do rokowań z Polską w Lugano jest następujący: Przewodniczący dr. Szaulis, członkowie Norkaltis, Skarginńskis i Tomaszewicius. Nie będzie w składzie delegacji przedstawicieli sfer gospodarczych z Kłajpedy i Kowna.

Piłsudski w Wilnie.

WILNO, 10.10. PAT. Od kilku dni bawi we Wilnie marszałek Piłsudski. P. marszałkowi Piłsudskiemu złożyli wizytę dowódcy poszczególnych pułków stacjonowych we Wilnie, oraz przedstawiciele władz cywilnych ze zastępcą detegata rządu p. Olgierdem Malinowskim na czele.

Projekt o sądach przysięgłych w komisji Sejmowej.

WARSZAWA, 10.10, PAT. Sejmowa Komisja prawnicza pod przewodnictwem pos. dr. Marka przy udziale ministra sprawiedliwości Zychilńskiego i prezesa Sądu Najwyższego, Mogilnickiego, przystąpiła do obrad na projektem ustawy o sądach przysięgłych w b. zaborze rosyjskim. Projekt ten referował pos. Smiarowski Prezes Sądu Najwyższego, Mogilnicki, przedstawił stan prac komisji kodyfikacyjnej, wyrażając przekonanie, że ustawa o ustroju sądownictw jakoteż ustawa o postępowaniu karnem, obejmująca w sobie sprawę sądów przysięgłych, przypuszczalnie za półtora roku mogą być całkowicie ukończone.

Wobec powyższego jest wskazane, aby komisja prawnicza przy omawianiu ustawy o sądach przysięgłych uwzględniła także zasady, przyjęte przez komisję kodyfikacyjną.

Giełda pieniężna.

BERLIN, 10.10. PAT. Dewizy wschodnie. — Telegraficzne wypłaty na Warszawę 69 22—69.58, na Katowice 69.22—69.58, na Poznań 69.42—69.78, na Rewel 1,125—1.131. na Rygę 83.175—83.775, Gotówka w złotych noty większe 69 05—69 75, noty drobne 67.66—68.34, ruble łotewskie 79.40—80.20 Lity 40.89—41.31.

Notowania złotego w dn. 9. X. PAT. Londyn złoty za f. szt. 29, Zurych za 100 zł. 87, Nowy York za 100 zł. 16.65, Berlin za 100 zł 69.05—69.75, wypłaty na Warszawę 69.22—69.58, na Katowice 69.22—69 58, na Poznań 69.42—69.78, Gdańsk za 100 zł 87 27—87.48 telegraficzne wypłaty na Warszawę 86 39—86.61, Praga za 100 zł. 565.

Giełda zbożowa.

BERLIN, 10.10. PAT. Pszenica miejscowa 209—211, na październik 226, na grudzień 228—227½, na marzec 232—232½, żyto miejscowe 152—154, na październik 167—166, na grudzień 170, na marzec 178—178¼, owies miejscowy 182—190, na na marzec 190, jęczmień zimowy 170—175, jęczmień nowy 210—233.

Mąka pszenna 27¼—31¼, mąka żytnia 21,¾—24,¼, ospa pszenna 10.35—10 60, ospa żytnia 9.00—9.30, makuchy rzepakowe 14½—15, makuchy lniane 21,30—21.60, melasa 8½—9.00, płatki kartoflane 16¾—16.

GDAŃSK, 9.10. PAT. Nieoficjalna giełda zbożowa. Pszenica (128—130) 10.75—11.20, żyto (118) 7.80—7.90, jęczmień na paszę 8.25—9.25, jęczmień browarny 9.25—9.50, owies 8.25—8.60, groch drobny 11.50—12, groch Victorja 13—15, ospa żytnia 6.75, otręby pszenne 7.50, ospa pszen na 8.00

Giełda Warszawska w Złotych.	
New-Jork	5.98
Londyn	29.06
Paryż	27.84
Szwajcarja	115.72
8% pożyoz. konw.	70.
5% poż. prem. konw.	43.50.
Listy Zast. T. K. Ziem.	16.40

Składajcie ofiary na inwalidów wojennych.

O powiększenie granic Rzeczypospolitej.

Na marginesie rozpoczętej konferencji w Locarno.

II.

Przechodząc do ofenzywnej polityki obrony granic naszych, na powierzchnię zainteresowania politycznej Europy stawić musimy przedewszystkiem porównanie polski z sąsiadami:

Rumunja otrzymała Siedmiogród i całe lewe dorzecze Cisy z tak dalekiem zaokrągleniem że ani jeden Wołoch nie pozostał poza granicami Rumunji, podczas gdy znalazły się w nich całe obszary zaludnione przez Niemców, i Węgrów. Tak samo oddano Rumunji całą Besarabję, gdzie tylko trzy powiaty są etnograficznie rumuńskie, równie, jak silnie mieszaną Bukowinę, oraz przeważnie bułgarską i turecką Dobrudże.

Czechosłowacja otrzymała czysto niemieckie pogranicze górskie Czech, mieszany Sląsk Opawski, połowę czysto polskiego Śląska Cieszyńskiego, oraz polskie, częściowo słowackie południowe zbocza Tatr. Tutaj także, jak i w Rumunji ani jeden Czech nie został poza granicami swej ojczyzny, w której natomiast znalazło się bodaj więcej niż połowa nie Czechów.

Jugosławja i Grecja otrzymały całe płaty krajów etnograficznie obcych.

Z dalszych państw Włochy, otrzymały wraz z włoskim część niemieckiego Tyrolu i część Słowiańszczyzny nad Adrjatykiem.

Francja otrzymała z powrotem swoją Alzację i Lotaryngję, oraz okupację Saary.

Anglja, która podpisując obecnie w Locarno pakt bezpieczeństwa zachodniego, rzuciła na pastwę Niemiec obszary zachodnie Polski, — nie namyślała się ani przez chwilę, kiedy chodziło o zebranie wszystkich kolonji niemieckich.

I nigdzie nikomu nie narzucano krwawiących łańcuchów, nie domagano się autonomji, nie żądano gwarancji, nie krępowano przepisami o ochronie mniejszości, obecnie zaś nikomu nie kwestjonuje się granic.

I jeżeli dzisiaj Niemcy czując poparcie wszech potężnej Anglji zaczynają głośno domagać się rewizji swej granicy z Polską, to niechże zaspokojone zostanie to życzenie. Dyplomacja nasza a z nią cały 30-miljonowy naród polski niechaj wielkim głosem upomni się o Warmję, Mazury, Powiśle, o powiaty: Złotowski, Bytowski i Lęborski. jak również i o Slask Opolski.

Prawa nasze do tych rdzennie polskich ziem bynajmniej nie są przedawnione. Jeżeli ziemie te przez plebiscyt nie przeszły do Polski to dzięki jedynie temu, że odniosło tam zwycięstwo pogwałcenie zasad elementarnej sprawiedliwości przez Niemców. Rząd polski takiego plebiscytu nie uznał i nigdy go uznać nie jest w stanie, a energiczny protest rządu polskiego do Rady Najwyższej i do Ligi Narodów dotychczas załatwionym nie został.

Mamy więc pewne podstawy prawne, nie wspominając już o moralnych, historycznych i t. p — do domagania się rewizji plebiscytu na Warmji, Mazurach, Powiślu i Śląsku Opolskim. Wysuwając te żądania odjąć im powinniśmy wszelkie pozory zaborczego imperjalizmu, natomiast głosić musimy całemu światu, że czyniąc zadość wzniosłym ideom sprawiedliwości międzynarodowej, zjednoczyć pragniemu wszystkich mówiących polskim językiem — pod skrzydłami Orła Białego.

Niemcy krzyczą po całym świecie, że niewygodnym jest dla nich t. zw. „korytarz pomorski", że łączność między Prusami Wschodniemi a Rzeszą jest nie do utrzymania i t. d. My zaś głosić musimy, że bez Gdańska, Królewca i całych Prus Wschodnich istnieć nie możemy. Miejmy odwagę żądać zlikwidowania Prus Wschodnich, utworzenia z Królewca autonomicznej jednostki pod polską zwierzchnością, wcielenia do Polski prapolskich terenów Warmji i Mazur, udawadniając przytem światu, że Prusy Wschodnie będąc zbiorowiskiem radykalnych prądów reakcyjnych i arsenałem wojennym dzisiejszych Niem.

mieć są zarazem źródłem przyszłej wielkiej zawieruchy wojennej.

Smiałe te na pozór żądania, w rzeczywistości jednak idą po myśli zabezpieczenia rozwoju a nawet istnienia niepodległego państwa polskiego. Z Prus Wschodnich przyszła ongiś myśl rozbioru pierwszej Rzeczypospolitej i z Prus Wschodnich — o ile temu na czas nie przeszkodzimy — uderzy kiedyś grom w niepodległy byt naszego państwa.

Tak czy tak zresztą Warmję, Mazury, Powiśle i Śląsk Opolski odzyskać kiedyś koniecznie musimy. Jeżeli nie stanie się to na drodze pokojowej, to tradycja Grunwaldu, której w przyszłości nie będziemy mogli zdaje się uniknąć, — ziemie te polskie wrócą z powrotem na łono umiłowanej Ojczyzny.

B. ŁYDKO.

Kronika Telegraficzna.

(P. A. T.).

BERLIN, 10.X. Prasa tutejsza donosi z Locarno, że koniec konferencji przewidziany jest tam w przyszły czwartek. Chamberlain już 18 b.m. oczekiwany jest w Londynie.

BUKARESZT, 10.X. W dn. 1 listopada odbędzie się w Bukareszcie ceremonja urzędowego objęcia władzy przez patryarchę rumuńskiego. We wielkiej tej uroczystości religijnej wezmą udział patryarchowie Konstantynopola i Jerozolimy, oraz przedstawiciele kościołów prawosławnych Bułgarji, Jugosławji i Polski.

GDAŃSK, 10.X. W bież. tygodniu przybył tu po raz pierwszy nowy polski okręt transportowy „Wilja" z materjałem wojennym z Cherburga

GDAŃSK, 10.X. Pisma tutejsze zamieszczają obszerne sprawozdanie z przebiegu zjazdu monarchistów wojskowej organizacji Stahlhelm z prowincji Prus zachodnich. Zjazd ten odbył się przed kilku dniami w Elblągu. Manifestacja ta, jak zaznaczają tutejsze pisma niemieckie, była ostrzeżeniem pod adresem zachłannych słowian.

BERLIN, 10.X. Pisma tutejsze komentują obszernie nagłą zwyżkę na artykuły żywnościowe. Od czwartku 8 b.m. masło podniosło się w cenie od 50 fenigów na funcie. Zwyżkę tę prasa opozycyjna uważa za bankructwo akcji rządowej, mającej na celu ogólne obniżenie cen.

FEZ, 10.X. Według wiadomości dotychczas niestwierdzonych wojskom hiszpańskim udało się uwolnić 300 jeńców, pozostających w niewoli u riffenów. Wysłany w okolice Elborabo oddział wywiadowczy zdobył jedną armatę, 40 karabinów i znaczne zapasy żywności.

Rada Przemysłowo-Handlowa

W Warszawie odbyło się całodzienne posiedzenie Rady Handlowo-Przemysłowej przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu.. Posiedzenie zagaił p. min. inż. Czesław Klarner, w krótkiem przemówieniu podnosząc zasługi zmarłych członków Rady s. p. Stanisława Bruna i inż. Skarbońskiego, poczem wygłosił trzygodzinne expose, przedstawiając program gospodarki rządu, zamierzenia jego polityki gospodarczej na najbliższą przyszłość oraz obrazujące obecną sytuację gospodarstwa społecznego. Jako program gospodarczy, cel zasadniczy, który będzie mógł być zrealizowany — nie przez jedno, albo przez kilka pokoleń, Pan Minister wysunął dążenie do samowystarczalności gospodarczej, do stanu równowagi gospodarczej. Z zakresu bieżącej polityki gospodarczej omówił Pan Minister kwestję nowej polityki celnej, polityki taryfowej i traktatowej, oraz działalność zmierzającej do poprawienia eksportu, przyczem poddał głębszej analizie bilans handlowy i stosunki Polski z poszczególnemi krajami oraz sytuację rynku pieniężnego. W dyskusji zabierali głos: pp.: Wierzbicki, Gościcki, Samulski, Natanson, Battaglja i Herse. Wysunięte były dwa przedewszystkiem dezyderaty: 1) aby rząd bezzwłocznie przyszedł z doraźną pomocą kredytową dla przemysłu, jak to uczynił w stosunku do banku; 2) aby w dziedzinie długości dnia pracy, urlopów robotniczych i świąt były wprowadzone takie normy, jakie obowiązują we Włoszech, Francji, Belgji i t.d. Pozatem obszernie wypowiadali się w kwestji proponowanych ustaw sanacyjnych, polityki celnej, traktatowej, taryfowej, kredytowej i t. d.

Wartość koncesyj sowieckich.

By móc zupełnie ściśle wypowiedzieć się w sprawie wartości koncesji rządu sowieckiego, udzielonych zagranicznym przemysłowcom, należałoby dowiedzieć się co o tem mówią dotychczasowi koncesjonarjusze.

Nie jest to jednak zupełnie możliwe, albowiem zainteresowani chętnie zachowują w tych sprawach milczenie, tak jak wogóle zwykle zachowuje się tajemnicę handlową". Wobec konkurencji nikt nie chce zdradzić ani swych korzyści ani swych strat. Jedno jest jasne: że polityka koncesji krok za krokiem obala zasady ustroju komunistycznego i stwarza na nowo klasy bogatych i biednych, oraz, że przepaść dzieląca te klasy jest w obecnej Rosji jeszcze większa, niż była nawet za czasów carskich.

Pewne informacje o kocesjach rosyjskich przedostają się jednak na zewnątrz.. Informacje te zebrał i ogłosił rosyjski dziennik, wychodzący w Rydze — „Siewodnia".

Koncesji tych, mimo że o nich pisze się niebywale dużo, jest nieprawdopodobnie mało — wszystkiego 69! A z tego naprawdę poważnych i o dużem znaczeniu gospodarczem zaledwie 18. Pozostałe, są to rzeczy drobne.

Statystyka narodowościowa koncesjonarjuszów wykazuje, że 25 proc. ich stanowią Niemcy, 17,5 proc. Anglicy, 12,5 proc. Amerykanie.

Co do rezultatów działalności przedsiębiorstw koncesjonowanych, to mimo braku bliższych cyfr można twierdzić, że nie są one zbytnio pomyślne. Jeszcze najlepiej mają się firmy eksportowe i importowe,, aczkolwiek i w tym dziale np. „Towarzystwo niemiecko - rosyjskie" wykazało w swym bilansie dość poważne straty.

Jeśli chodzi o koncesje fabryczne (jest ich osiem) to uzyskujący ją z góry liczyli się z potrzebą wielkich inwestycji tak, że nie może być tu mowy o zysku w obecnej chwili, a jak będzie w przyszłości — zobaczymy.

Koncesje rolnicze są w części związane z importem narzędzi rolniczych, a nawet z ich produkcją na miejscu, w Rosji (kryzys!). One także wykazują się stratami, które tłumaczone są zeszłorocznym nieurodzajem, oraz małą siłą nabywczą ludności wiejskiej, która kupowała by chętnie, lecz nie ma za co. Tak zwane „Towarzystwo Międzynarodowe" dla eksportu i importu, do którego należy kapitał niemiecki, a częściowo także angielski i podobno polski, poniosło ciężkie straty przy wywozie z Rosji jajek. Straty spowodowane zostały złym stanem środków transportowych.

Ponieważ powyższy bilans był złą reklamą dla polityki koncesyjnej, rząd sowiecki wszął ostatnio gorliwą akcję zdążającą do poprawy warunków pracy koncesjonarjuszów. Stało się głównie drogą masowych ustępstw w dziedzinie polityki socjalnej.

Na tych nowych warunkach przystąpiły do pracy dwa nowe przedsiębiorstwa, które uzyskały wielkie koncesje górnicze. Są to: „Lena Goldfild" i „Harriman".

Bądź co bądź koła przemysłowe i handlowe zachodu odnoszą się ciągle z dużą niewiarą do sowieckiej polityki koncesyjnej mimo jej ciężkich ustępstw na rzeczy kapitalistów zagranicznych.

A. C.

ODEZWA.

OBYWATELE!

Najnowsze zestawienie statystyczne wykazało, że niedobór naszego bilansu handlowego od 1 maja 1924 r. do 1 lipca 1925 r. wynosił około **800 miljonów złotych**

Ta olbrzymia nadwyżka przywozu nad wywozem, którą Polska musiała zapłacić zagranicy, składa się w wielkiej części z wydatków na artykuły spożywcze, na ubranie, na obuwie i na rozmaite przedmioty zbytku sprowadzone z zagranicy, podczas gdy na twórcze i trwałe narzędzia produkcji wydano zaledwie znikomą część tej sumy.

Przeszło 160 miljonów złotych z tej sumy wywieźli za granicę Polski posiadacze paszportów zagranicznych wyjeżdżający z kraju dla celów ze stanowiska gospodarczego często nie dających się usprawiedliwić.

Z ręką na sercu stwierdzamy, że obywatele polscy nie tylko w przeszłości, ale ze zdwojoną energją od chwili odrodzenia Państwa Polskiego dowiedli tyle dobrej woli, tyle dobrej wiary i tyle zrozumienia dla potrzeb państwowych, że niewątpliwie miljony z tych obywateli wstrzymałoby się od niepotrzebnych wydatków, gdyby zdały sobie sprawę, że w ten sposób ubożą własny kraj, podkupują niezawisły byt gospodarczy, a tem samem i byt polityczny Państwa Polskiego.

Dlatego też obecnie my, „Liga Niezapominajki", t. j. coraz to większa rzesza ludzi, związanym wspólnem programem przyczynienia się do zrównoważenia bilansu płatniczego i handlowego pod formą przedewszystkiem popierania wytwórczości krajowej, zwracamy się do Was wszystkich obywateli polskich z gorącem wezwaniem, **abyście przedewszystkiem kupowali tylko towary krajowe.**

Kupując towar krajowy, przyczyniacie się do tego, że pieniądze polskie pozostają w Polsce.

Kupując towary krajowe, przyczyniacie się do tego, że wzrośnie siła nabywcza rynku krajowego.

Kupując towary krajowe, przyczyniacie się do tego, że wzrośnie produkcja fabryk i warstatów krajowych.

Kupując towary krajowe, przyczyniacie się do zmniejszenia bezrobocia, a z kolei do zapewnienia dobrobytu nie tylko masom robotniczym, ale do spotęgowania dobrobytu całego kraju.

Kupując towary krajowe, będziecie budowali mocne fundamenty gospodarcze naszego Państwa.

Kupując towary krajowe, oprzecie na tych mocnych fundamentach gospodarczych silny gmach naszej państwowości polskiej.

Warszawa, dn. 28 września 1925 roku.

Zarząd „Ligi Niezapominajki".

KRONIKA

— **Kalendarzyk astronomiczny.** W niedzielę, dn. 11-go października wschód słońca przypada o godz. 5 m. 54, zachód o godz. 16 m. 54; długość dnia wynosi godz. 10 m. 58. Ubyło dnia godz. 5 min. 46. Nów przypada w dniu 17 b.m., t. j. w sobotę.

— **Zarząd Koła Powiatowego w Kaliszu Stowarzyszenia Chrześcjańsko Narodowego Nauczycieli Szkół powszechnych w Polsce** zawiadamia swych członków, że w sobotę, t j. 10 października r. b. o godzinie 5-ej po południu, odbędzie się drugie walne zebranie z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie. 2) Wybór przewodniczącego i sekretarza 3) Referat K. Rachwalskiej. 4) Wolne wnioski.

— **Babskie lato.** W piątek dn. 9 b. m. pokazało się na ulicach Kalisza t. zw. „babskie lato, co jest zapowiedzią jeszcze paro tygodniowej pięknej jesieni, która daj Boże, aby jak najdłużej trwała.

— **Przegląd zegarmistrzowski.** W Poznaniu (Fredry 9) wychodzi pod powyższym tytułem pismo fachowe, które zasługuje na zupełne poparcie. Pismo to wychodzi w zeszytach i jest ilustrowane. Treść zawiera oprócz części specjalnie fachowej, cały szereg informacji niezbędnych dla zegarmistrzostwa. Redaktorem Przeglądu jest p. Tadeusz Pawlicki.

— **Władze Ligi Niezapominajki,** ukonstytuowały się w sposób następujący.

RADA: Prezes — Kazimierz Ks. Lubomirski p. poseł w Washingtonie, Prezes Rady Nacz. Organ. Ziemiańskich,

V. Prezes — E. Korwin-Szymanowski, Dyrektor Naczelny Banku Gospodar. Krajowego.

Sekretarz — Wł. Gniewosz Nacz. Wydz. Min. Spr. Wewn.

Członkowie: St. Hiszpański, Starszy Zgr. Szewców, T. Karszo-Siedlewski, Czł. Zarz. Zakł. Ostrowieckich, A. Jankowski, Prezes Zw. Właść. Lasów C. T. R., St Lipczyński, V. Prezes Związku Rzem. Chrz., J. Mazaraki, Prezes „Dźwigni", T. Skarżyński, Publicysta, M. Wańkowicz, Nacz. Wydz. Pras. w Min. Spraw Wewn.,, H. Wyczółkowski, Dyr. Finansowy Mag. m. Warszawy, J. Wyrzutowicz, V.Dyrektor Miejsk. Zakł. Zaopatr. Warsz., E. Waydel. adw. Czł. Zarz. Zjedn. Polsk. Stowarz., F. Zieliński, V.Prezes Stow. Kupców Polsk.

ZARZĄD: Prezes J. Iwanowski, b. minister, przemysłowiec. V. Prezes Antoni Doerman, prezes Pol. Dyr. Ubezp. Wzajemn.. Sekretarz St. Strakacz, Dyr. Zakł. „Drukarnia Polska". Skarbnik Z. Merunowicz, Dyr. Zakł. Przem. Machlejd S. A.. Członek A. Nowicki, Nacz. Redaktor „Rzeczypospolitej".

Dyrektor Tadeusz Skarżyński.

Biuro Ligi mieści się w Warszawie, przy ulicy Senatorkiej Nr. 37, tel. 315-90.

— **Życie szkolne.** Wyszedł z druku wrześniowy Nr. 9 (31) miesięcznika „Zycie Szkolne", poświęcony nauczycielskim konferencjom rejonowym. Pismo to poważnie traktuje sprawy nauczania i wychowania, a zawierając wiele wskazówek praktycznych, niezmiernie ułatwia nauczycielstwu w wywiązywaniu się ze swej mozolnej pracy. Ostatni nr. zawiera artykuły: M. Orłowa „Podsta-

wy pedagogiczne i psychologiczne programów ministerjalnych" (c. d.); Ed. Matuszaka „Chwasty na niwie konferencji rejonowych"; A. Rejnerowej „Pogląd Marji Montessori na wychowanie elementarne"; Janiny Łepkowskiej „Wpływ stopni na psychikę dziecka"; Walerego Nowickiego „Nasze elementarze" (c. d.); F. M. „Wrażliwość i ruchy roślin" i inne. Prenumerata roczna wynosi osiem złotych. Redakcja mieści się we Włocławku przy ul. Cyganka 30. Na żądanie wysyła się numery okazowe.

— Podajemy uwadze Sz. Czytelników, że Dozór Kościelny wzywa obecnie, zapomocą ogłoszeń, wszystkich parafjan do zapłacenia zaległych składek parafjalnych do końca miesiąca października b. r., a po upływie tego terminu ściągał będzie przez Magistrat m. Kalisza zaległe składki w drodze egzekucji i 1 listopada pobierał będzie 4% zwłoki w stosunku miesięcznym od zaległych składek parafjalnych.

— Wagony restauracyjne między Łodzią a Warszawą. Władze kolejowe komunikują, iż z dniem 10 października r. b. zostają wprowadzone pomiędzy Warszawą i Łodzią-Fabryczną w pociągu Nr. 301 odchodzącym z dworca Głównego w Warszawie o godz. 18.30 i w pociągu Nr. 302 przybywającym na tenże dworzec o godz. 10.05, wagony restauracyjne, przyczem w pociągach nr. 3 i 301 z dniem 10 października r. b., a w pociągach powrotnych Nr. 4 i 302 z dniem 11 października r.b.

— Rada Banku Polskiego. Dn. 8 b.m. odbyło się zwyczajne posiedzenie Rady Banku Polskiego pod przewodnictwem prezesa p. St. Karpińskiego, na którem załatwiono szereg spraw bieżących, a między innemi uzupełniono przepisy dla dyrekcji Banku w tym kierunku, aby kredyty udzielane jednemu przedsiębiorstwu, o ile przewyższają 10 proc. kapitału zakładowego Banku były zatwierdzane przez radę.

Odczytano protokuł komisji rewizyjnej o odbytej rewizji w oddziale poznańskim.

Wysłuchano obszernego sprawozdania dyrekcji oraz sprawozdań komisji kredytowej i walutowej rady Banku, poczem rozważono szczegółowo poruszone w sprawozdaniach sprawy walutowe i kredytowe. Ze względu na konieczność rezerwowania znacznych zapasów metalowego i walutowego pokrycia na przyszłą spłatę kredytów zagranicznych używanych na zaspakajanie gospodarczych potrzeb walutowych, stwierdzono, że nie byłoby właściwem aby niewielkie rezerwy kredytowe Banku miały być użyte na generalne rozszerzenie dotychczasowych kredytów. Natomiast uznano za słuszne, że sierpniowe ograniczenia kredytowe zostały już nieomal w całości cofnięte, w pewnych zaś wypadkach, usprawiedliwionych charakterem przedsiębiorstwa, kredyty zostały nawet dość wydatnie zwiększone.

— Obniżenie podatku od obrotu. Jak się dowiaduje „Głos Polski" i na skutek interwencji specjalnej delegacji konferencji kupieckiej w min. skarbu — sprawa obniżenia podatku od obrotu została definitywnie załatwiona.

Delegacji tej, która interwenjowała w min. skarbu, wysuwając cały szereg postulatów, przyjętych przez konferencję — oświadczono, iż odnośne rozporządzenie zostało przez premjera Grabskiego już podpisano. Przewiduje ono obniżenie podatku obrotowego do 1 proc. od handlu hurtowego przędzą krajową, towarami wełnianemi i bawełnianemi, a obowiązywać będzie wstecz.

— Niewiarowska w Kaliszu. Występy Kazimiery Niewiarowskiej na czele zespołu operetki warszawskiej wzbudziły uzasadnioną sensację w Kaliszu. Pani Niewiarowska, jako bezsprzeczna gwiazda, talentem swym czaruje i podbija serca najbardziej minorowe nastrojonych melomanów. Jako reprezentantka muzy operetkowej jest poza wszelką konkurencją, a jako siła należy do najlepszych nietylko u nas, ale i w Europie. Jej wdzięk, gracja i temperament, a nadewszystko szlachetna forma interpretacji, nawet w pikanterji niektórych scen współczesnego repertuaru, dają jej zasłużoną sławę Królowej operetki.

Zapowiedziany na 12-go października wieczór wypełni poza najpiękniejszymi fragmentami ostatnich nowości, („Hr. Marica", „Perły Kleopatry", „Kochanka premiera") specjalnie napisana operetka transformacyjna p. t. „Szalony debiut" z muzyką Kalmana, Gilberta i Fala, w której goście warszawscy: p. Janina Sokołowska, Kazimierz Dembowski, W. Julicz, Hofman zaprezentują wyższe formy humoru. Ponadto wielka rewja ostatnich mód paryskich przyczyni się również do uświetnienia występów i będzie dla pań zdawna oczekiwaną atrakcją

— Oryginalna broszura. Znany adwokat warszawski Sleszyński wydał broszurę p. t. „Coście zrobili z Polską". Autor walczy z rusofilstwem i występuje w obronie idei Stanów Zjednoczonych Europy. Skład główny w księgarni K. Treptego w Warszawie, ul. Kredytowa Nr. 16.

— Samochody dla urzędów państwowych. Na podstawie uchwały Rady Ministrów wszelkie zmiany, ustalonych już etatów środków lokomocji, dla urzędów państwowych, mogą być dokonywane tylko za uchwałą Rady Ministrów, powziętą na wniosek Min. Robót Publicznych. W wypadkach nagłych Min. Rob. Publ. może przydzielić samochód na okres 3 miesięcy, odnośnemu urzędowi.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podając tą uchwałę pp. wojewodom do wiadomości ustaliło, że podległe mu urzędy w sprawie przydziału i nabywaniu samochodów, ich naprawiania i t. p. muszą się zwracać bezpośrednio do Ministerstwa Robót Publicznych.

— Dobrana para. Zostali ujęci Gieroś Andrzej zam. przy ul. Lipowej № 3 i narzeczona jego Janiak Stanisława zam. przy ul. Lipowej № 1, którzy dokonali kradzieży pierzyny na szkodę p. Malanowskiej Anieli zam. przy ul. Ciasnej № 4 i w czasie kiedy szli ul. Ciasną ze skradzioną pierzyną zostali zatrzymani przez policję. Pierzynę wydano poszkodowanym, sprawców kradzieży przesłano do Sądu Pokoju II Okr. w Kaliszu.

Ostatnie wiadomości

Konferencja w Locarno.

LOCARNO, 10.X. (Radio). Wczoraj nie odbyło się posiedzenie, dzień jednakże był bardzo pracowity. Od rana do wieczora odbywały się konferencje pomiędzy ministrami. Od rana do południa prowadził pertraktacje Briand ze Stressemanem i przedstawiciel Belgji Vanderwelde z Schubertem, ministrem niemieckim. Również przed południem Chamberlain konferował z ministrem polskim Skrzyńskim. W kołach polskich zapewniają, że pomiędzy obydwoma ministrami nastąpiło zupełne porozumienie. Wieczorem Chamberlain odwiedził Kanclerza Luthera w hotelu Esplanade. Jeden z dyplomatów niemieckich wyraził się, że dotychczas „nic nie jest stracone, ale że niczego nie osiągnięto".

Katastrofa na morzu.

CALAIS, 10.X. (Radio). Wczoraj w Kanale La Manche parowiec francuski zderzył się ze statkiem szwedzkim, który natychmiast zatonął. Załoga statku szwedzkiego zginęła.

RADIO.

Program na niedzielę 11 października.

LONDYN (1600) 20.30 Koncert.
BERLIN (505) 9 Muz. Kościel., 16.30 Koncert, 20 „Aida" op. Verdiego trasp. z Opery.
WROCŁAW (418) 11 Muz. Kość.; 17 Koncert: 20 Koncert.
KÖNIGSWARSTENHAUSEN (1300) 11.30 Koncert.
MÜNSTER (410) 15, 20.30 Koncerty.
WIEDEŃ (530) 11.05 Koncert; 20 Operetka.
RZYM (425) 10.30 Muz. Kość.; 20.45 Koncert.
BRNO (1800) 10 i 19 Koncerty.
PARYŻ (1750) 13.30 i 21.45 Koncerty.
ZURYCH (515) 11, 17 i 20.30 Koncerty.

Nowa wyprawa Amundsena.

Sławny podróżnik Amundsen jest obecnie gościem Królewskiego Towarzystwa Geograficznego w Londynie, gdzie wygłosił odczyt o swej wyprawie do bieguna północnego.

Podczas wywiadu z jednym z dziennikarzy angielskich, Amundsen potwierdził prawdziwość obiegających cały świat pogłosek o przygotowaniu przezeń nowej wyprawy do bieguna północnego. Wyprawa, według wszelkiego podobieństwa, wyruszy na wiosnę roku 1926. Tym razem, zapewnia nieustraszony podróżnik, — jesteśmy przekonani, iż dopniemy celu — podczas ostatniej próby zdobyliśmy niezmiernie cenne doświadczenia. Przekonaliśmy się, iż samoloty nie mogą mieć praktycznego zastosowania w podróżach do krajów arktycznych, trudności bowiem lądowania na nieodpowiednim terenie wśród spiętrzonych głazów lodowych, a co najgłówniejsze wzloty z tak niebezpiecznego terenu nakazują zaniechania raz na zawsze posiłkowanie się samolotami. Przyszłą podróż odbędziemy na sterowcu, skonstruowanie, którego powierzyliśmy pewnej firmie włoskiej. Sterowiec nosić bedzie nazwę mej ojczyzny „Norwegja" Statek powietrzny posiadać będzie najbardziej udoskonaloną stację radjotelegraficzną, aparaty nadawcze i odbiorcze, stację meteologiczną i największe obserwatorjum podróżne.

Załoga składać się będzie z 18-tu osób. Wszyscy moi współtowarzysze mej ostatniej podróży zgłosili swój udział, jest to największy dowód ich męstwa i poświęcenia dla nauki, które też niezmiernie cenię. Porucznik Larsen, pilot samolotu podczas tej ostatniej podróży i tym razem będzie z nami. Pełen zapału niezmordowany podróżnik zakończył wywiad słowami: — Wyruszymy ze Szpicbergu, wprost na Alaskę, a przyszłość do nas należeć będzie.

Przewóz złota drogą powietrzną.

We wszystkich niemal krajach wielkie banki osługują się już obecnie samolotami, celem przetransportowania większych przesyłek złota i papierów wartościowych. W ten sposób oszczędza się znaczne sumy w odsetkach dzięki szybkości przesyłek, z drugiej zaś strony ponosi się znacznie mniejsze wydatki transportowe, wobec zmniejszonych kosztów ochrony i eskordy.

W ciągu minionego kwartału przewieziono drogą powietrzną nie mniej jak 10.690.000 funtów w złocie. Na tę fantastyczną sumę składają się trzy transporty powietrzne, a mianowicie: „Imperial—Air—Ways" w Londynie przewiozło do Bazylei w dniu 5 maja r.b. 250.000 funtów, w dniu 25 5 sierpnia przetransportowano na tejże przestrzeni 780.000 funtów, dalej w dniu 25 sierpnia samolot tow. „Junker" przewiózł do Londynu z polecenia Banku Rzeszy w Berlinie 9.660.000 funtów w obligacjach pożyczki Dawes'a. Wymieniony samolot przebył tę przestrzeń pod ochroną dużego samolotu wartowniczego, można za tem powiedzieć, że „złota" eskarda samolotów komisji długów Rzeszy utrzymuje obecnie rekord w dziedzinie transportów powietrznych.

Towarzystwo komunikacji powietrznej „Junker" podaje obecnie również do wiadomości, że w ciągu najbliższych tygodni przeprowadzony zostanie drugi większy transport złota.

BIULETYN

SPOSTRZEŻEŃ METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ" Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU

w dn. 10 paźdz. 1925 r. godz. 7-a rano.

1) Ciśnienie powietrza		757.5
2) Kierunek wiatru		W
3) Siła wiatru		4 m/s
4) Stan nieba		pochmur.
5) Wilgot. bezwzględna		5.7
6) Wilgot względna		83%
7) Temp. powietrza		+5 7
8) Ilość opadów	z doby ubiegł. zcały d.	—
9) Najwyż. temp	z doby ubiegł. zcały d.	+14.8
10) Najniż. temp.	z doby ubiegł. zcały d.	+0 7
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. p p.		+1.05

Rozporządzenie wykonawcze do ustawy o podatku przemysłowym.

„Dziennik Ustaw" Nr. 28 zawiera rozporządzenie wykonawcze do nowej ustawy o podatku przemysłowym.

Przytaczamy poniżej w streszczeniu najważniejsze postanowienia nowego rozporządzenia wykonawczego, a w szczególności te, które dotyczą warunków korzystania z ulg, przewidzianych nową ustawą.

Wobec mozaikowej wprost różnorodności stawek podatkowych, jakie obowiązują od drugiego półrocza br., okazała się konieczność skrupulatnego określenia dowodów, na podstawie których mogą być stosowane zniżone stawki podatkowe.

Otóż według nowego rozporządzenia wykonawczego we wszystkich prawie wypadkach uzależnione są zniżki podatkowe od prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych, wykazujących odnośny obrót a w szczególności udowodniony ma być nimi obrót.

1) Zwolniony od podatków eksport gotowych wyborów i półfabrykatów, oraz tranzakcje z firmami zagranicznemi, wynikające z obrotu uszlachetniającego czynnego, czyli przerobu na rachunek firm zagranicznych surowców, oraz półfabrykatów, sprowadzonych z zagranicy, a przeprowadzonych po przeróbce do eksportu — (par. 9.)

2) Suma prowizji i innych wynagrodzeń otrzymynych przez komisjonerów, opłacających 5 proc. tylko od tych sum (a nie od przychodu brutto za towary), przyczem stosunek komisu musi być udowodniony umową między komisantem i komitetem, wyraźnie określającą cenę sprzedażną towaru (a nie „cenę najkorzystniejszą"), jak to często bywa) oraz wysokość (par. 16).

3) Wyłączone z podstaw opodatkowania koszty przewozu i ubezpieczenia towarów, wyłożone za nabywcę, zwroty towarów, bonifikacje i skonta.

4) Sprzedaż hurtowa przy opłacaniu pół procentowego podatku od obrotu artykułami pierwszej potrzeby i surowcami, ewentualnie w razie wprowadzenia przez M. S. i M. H. i P. odnośnej zniżki 7 procent od handlu hurtowego wogóle (par. 25). Sprawa ta już została załatwiona przychylnie).

5) Sprzedaż surowców i towarów przez przedsiębiorstwa przemysłowe również przedsiębiorstwom przemysłowym (1 proc. od obrotu, lecz nie przedsiębiorstwom komunikacyjnym, gdzie pozostaje stawka 2 proc.); w tym wypadku jest dopuszczalne fakultatywne udowodnienie obrotu kopjami rachunków i t. p. (par. 22).

Pod prawidłowemi księgami handlowemi należy oczywista zrozumieć księgi, prowadzone w myśl przepisów kodeksu handlowego, obowiązującego w danej dzielnicy, przy badaniu zaś ich i ocenie należy zwracać główną uwagę na istotną ich wartość, a pominąć nieistotne formalne usterki i braki.

Poza powyższym dowodem z ksiąg handlowych, mają również znaczenie dowodowe wszelkiego rodzaju księgi podręczne i zapiski jeśli chodzi o opodatkowanie mniejszych przedsiębiorstw, które nie prowadzą prawidłowych ksiąg handlowych. Warunkiem jednak dla dowodności takich zapisków jest, by wykazany w nich obrót odpowiadał rzeczywistemu rozmiarowi i stosunkom danego przedsiębiorstwa w przeciwnym bowiem razie następuje oszacowanie obrotu przez komisję szacunkową.

W dalszym ciągu zajmuje się rozporządzenie wykonawcze komisantami, reprezentantami i komiwojażerami.

Pierwsi opłacają 5 proc. od wynagrodzenia komisowego bez względu na ewentualny stosunek „delcredere".

Reprezentanci (np. firm zagranicznych) nie utrzymujący zakładów handlowych i składów towarowych i nie fakturujący we własnem imieniu opłaca również 5 proc. od prowizji.

Komiwojażerowie opłacają podatek tylko od prowizji wówczas, jeżeli udowodnią opłacenie przez swego mocodawcę świadectwa przemysłowego i wykażą się zarazem pełnomocnictwem — swej firmy. Dotyczy to naturalnie komiwojażerów firm krajowych, komiwojażerowie zaś firm zagranicznych uważani są za działających na rachunek własny i opłacają podatek od ceny sprzedażnej towaru, o ile traktaty międzynarodowe nie będą stanowiły inaczej.

Przechodząc w dalszym ciągu do rozgraniczenia stawek dla handlu i przemysłu nadmieniamy, że zniżona stawka podatkowa w wysokości 1 proc. od przedmiotów pierwszej potrzeby i pół procent od detalicznej i drobnej sprzedaży artykułów spożywczych, jest ustanowiona wyłącznie dla samoistnych przedsiębiorstw handlowych, lecz nieprzemysłowych, które korzystają ze zniżki tylko przy tranzakcjach, zawartych z przedsiębiorstwami przemysłowemi. Wobec tego we wszystkich innych wypadkach, to jest przy sprzedaży kupcom lub osobom prywatnym, zakłady przemysłowe opłacają 2 procent od obrotu nawet o ile sprzedaż jest prowadzona z obsługujących zakład przemysłowy i należących do jego właściciela zakładów handlowych. Wyjątek stanowią te utrzymywane przez przemysłowca zakłady hurtowej lub detalicznej i drobnej sprzedaży, które są wolne od wykupywania oddzielnego świadectwa handlowego (np. jeżeli mieszczą się w jednym i tym samym lokalu. W takim wypadku obrót handlowy nie podlega oddzielnemu opodatkowaniu, lecz wlicza się go do obrotu przedsiębiorstwa przemysłowego (par. par. 18 i 23).

Odnośnie do instytucji kredytowych, to przy zakładach kredytu mieszanego podlegają opodatkowaniu tylko operacje krótkoterminowe, a kredyt zaś długoterminowy zwalnia się od podatku nawet, choćby nie stanowił wyłącznego typu operacji danego zakładu.

Zniesiony został dotychczasowy przepis o niepotrącaniu przy wymiarze podatku od pobranych przez bank procentów i wynagrodzeń, strat poniesionych przy operacjach walutowych, dewizowych i t. p., tak, że odtąd podstawą opodatkowania będzie jedynie różnica między zyskami a stratami.

Wreszcie zajmuje się rozporządzenie wykonawcze podatkiem przy sprzedaży przedmiotów monopolu państwowego, który się oblicza w wysokości 5 proc. od zarobku brutto, t.j. od różnicy między ceną sprzedażną, a ceną pobieraną przez monopol.

Podatki „konsumcyjne" mogą być wyłączone z podstaw opodatkowania tylko o tyle, o ile są bezpośrednio inkasowane przez przedsiębiorstwa przemysłowe, a nie mieszczą się już w cenie towaru.

Potrącenia te w obrocie zakładów handlowych wogóle nie mogą mieć zastosowania, nawet gdyby one opłacały akcyzę w zastępstwie przedsiębiorstw przemysłowych.

Nowe przepisy pocztowe.

Z dniem 1 bm. wolno nadawać listy prywatne obrotu wewnętrznego do 500 gr. i pojedyńcze tomy jako druki do 2 klg., przyczem opłata za list o wadze ponad 250 do 500 gr., wynosi 60 groszy, a za druki ponad 50 do 100 gr. 10 groszy, ponad 500 gr. do 1 klg. 40, a za pojedyńczy tom o wadze ponad 1 do 2 klg. 40 groszy.

Wymiar listów, druków i papierów handlowych tak w obrocie wewnętrznym jak i zagranicznym może wynosić najwyżej 45 cm. w każdym kierunku, lub 75 cm. długości, a 10 cm średnicy w formie rulonu, a wymiar kartek pocztowych najwyżej 15×10.5 cm., a najmniej 10×7 cm., wymiary próbek towarowych ustalone na 45×20×10 cm. względnie 45×15 cm. w formie rulonu.

Opłata za pojedyńczą kartkę pocztową do zagranicy podwyższona została do 20 groszy, a za kartkę do Austrji, Czechosłowacji, Rumunji i Węgier do 15 groszy. Kartki pocztowe z zapłaconą odpowiedzią druki, czasopisma, papiery handlowe i próbki towarów, muszą być opłacane całkowicie przy nadaniu. W przesyłkach listowych nie poleconych nie wolno przesyłać monety brzęczącej, biletów bankowych i zdawkowych, wyrobów złotych i srebrnych, drogich kamieni, biżuterji i innych kosztowności. Opłaty za paczki obrotu wewnętrznego zostały obniżone i wynoszą one do wagi 1 klg. — 50 groszy, ponad 1 do 5 klg. — 1 zł, 20 gr., ponad 5 do 10 klg. — 2 zł., ponad 10 do 15 klg. — 3 zł. i ponad 15 do 20 klg — 4 zł. Listy wartościowe zagraniczne, oraz paczki zagraniczne do wagi 10 klg. doręczać się będzie bezpłatnie.

Nadawca każdej paczki winien dodać na odwrotnej stronie adresu pomocniczego, co się ma z nią stać na wypadek niedoręczalności, gdyż w braku takiej dyspozycji zwracać się będzie paczkę bez uprzedniego wysłania dotychczasowego zawiadomienia o niedoręczalności. Dyspozycje te mogą jednak brzmieć tylko w sposób następujący.

„Zwrócić paczkę natychmiast", „dostać paczkę do ..." (nowe miejsce przeznaczenia), „doręczyć paczkę p... " (nazwisko nowego adresanta), „zawiadomić mię o niedoręczalności", „sprzedać paczkę na mój rachunek i ryzyko", „zrzekam się paczki". Pod dyspozycją winien się nadawca podpisać. Przy paczkach wartościowych ponad 100 zł. wartości, opłaca się oprócz należytości asekuracyjnej po 10 groszy, za każde 100 zł. jeszcze należytość manipulacyjną 30 gr.

Za przekazy pocztowe obrotu zagranicznego (do Francji, Stanów Zjednoczonych Ameryki i do Kanady), pobiera się 30 groszy, jako należytość manipulacyjną i po 50 gr. za każde 100 zł. kwoty przekazanej.

Kwota przekazu nie może przekraczać 1000 zł. Składowe za paczki będzie wynosić najwyżej 5 zł.

OGŁOSZENIE.

Magistrat miasta Kalisza niniejszym ogłasza, że w dniu 10 listopada 1925 r. o godz. 9 przed południem w biurze Magistratu (Dział Gosp. II-gie piętro) odbędzie się licytacja na niżej wymienione dzierżawy w Kaliszu.

1) Ogród t. zw. „pomologiczny" przestrzeni 4-ha 2.644 mtr.² wraz z ziemią orną 7.275 mtr.² znajdującej się przy ul. Łódzkiej obok b. monopolu.

2) 3.207 mtr.² ziemi wraz z drzewami owocowemi w końcu ul. Poprz. Garncarskiej t. zw. ogród po Jedyńskim wraz z 2 klinikami i rowami przestrzeni (1.213 mtr.² + 491 mtr.² + 1.503 mtr.² = 3.207 mtr.²) tuż przy ogrodzie po Jedyńskim.

Reflektanci winni swe oferty pisemne, zaopatrzone znaczkiem miejskim za 2 zł. składać w kopertach zamkniętych do dnia licytacji i nie później jak na pół godziny przed jej rozpoczęciem, w/g wymagań przepisów z dnia 16/28 maja 1833 r. (T. XV. Dz. Pr. str. 250), a następnie przetarg głośny.

Warunki dzierżawy i licytacji mogą być przejrzane w biurze Magistratu (Dział Gospodarczy) codziennie prócz niedziel i świąt w godzinach biurowych.

Licytacja odbędzie się w kolejności ogłoszenia.

Kalisz, dnia 5 października 1925 r.

1902 **MAGISTRAT.**

Nowości wydawnicze księgarni M. Arcta.

ZYGMUNT CHWIAŁKOWSKI — ALGEBRA DLA KLASY V-ej SZKÓŁ ŚREDNICH

Książka jest przeznaczona na podręcznik dla klasy piąte szkół średnich. Zawiera ona badanie funkcji linjowej, dyskusję zadań 1-go stopnia, rachunek przybliżony, pojęcie liczby niewymiernej, działania na liczbach niewymiernych, trójmian kwadratowy i równania kwadratowe. Przedmioty te są podstawą kursu algebry gimnazjum wyższego. Podręcznik zawiera materjał bogaty. Wskażemy tu na starannie i przystępnie dla ucznia pracowany dział przybliżeń liczbowych i działań na nich umożliwiający w sposób przystępny dla uczniów szkoły średniej rozwiązanie zadania o obliczeniu najkrótszym sposobem wyniku działań na liczbach przybliżonych z pewną, z góry daną dokładnością. Zadanie to do tej pory nie było należycie traktowane w podręcznikach algebry dla uczniów szkoły średniej, a często musi być rozwiązywane przy zagadnieniach geometrycznych i fizycznych i stanowi podstawę obliczeń przybliżonych, do tej pory w kursie matematyki zaniedbanych.

Pojęcie liczby niewymiernej wyłożone jest zrozumiale i zgodnie z wymaganiami naukowymi.

Uwzględniając stronę rachunkową, autor na równi rozwija stronę dyskusyjną; przewodnią myślą jest możliwe ograniczenie strony formalnej, natomiast rozwinięcie analizy zagadnień.

Zwykle rozumowania czysto logiczne dla ułatwienia zrozumienia wyjaśnione są naprzód na przykładach.

Ćwiczenia i zadania, przeznaczone do rozwiązania dla ucznia są dość trafnie dobrane.

Prócz strony dydaktycznej autor uwzględnił również stronę naukową, pisząc podręcznik z uwzględnieniem ostatnich wymagań nauki.

Podręcznik przystosowany jest do programu Minist. W. R. i O. P.

OGŁOSZENIE.

Urząd Skarbowy niniejszym zawiadamia obywateli m. Kalisza i okolic, że wskutek niezniszczenia przez poniżej wymienionych płatników należności skarbowych, w dniu 14 października 1925 r. będą zwiezione do składnicy gmach b. Monopolu, ul. Łódzka), zasekwestrowane u nich ruchomości i następnie takowe zostaną sprzedane z publicznej licytacji, która odbędzie się 19 października o godz. 10-ej rano w tejże wyżej wymienionej rządowej składnicy.

1) Mielnik A. J., ul. Wrocławska 41 — 4-ry damskie płaszcze.
2) Lubliner Hintz, Towarowa 13 — szafa dębowa, stół dębowy i 6 krzeseł, szafa, lustro, 10 kl. haftu.
3) Blumenkrantz Josek, ul. Babina 1 — szafa do rzeczy, stół dębowy, dwa kontuary.
4) Traube M. B., ul. Wiejska 31 — 5 sztuk półfabrykatów.
5) Szurek Dawid, Wrocławska 44 — szafa jasna do rzeczy, kredens jasny, tremo, stół dębowy i 6 krzeseł.
6) Lewin Aron i Jakób, Wrocławska 59 — 4 szafy jasne, lustro, zegar ścienny, 2 stoliki do kwiatów.
7) Fogel Mojżesz, ul. Nowa 4 — lustro, 2 stoły, waga dziesiętna, zegar.
8) Katz Szloma, Wrocławska 56—szafa i stół.
9) Reich i S-ka, Wrocławska — 21 worków żytniej mąki.
10) Haftka Janas, Fabryczna 9 — kredens czarny, otomana szafa do rzeczy i 6 krzeseł czarnych.
11) Neuhaus Dawid, Wrocławska 24 — 30 par damskich półbutów.
12) Goldhamer Nusen, Piaskowa 10 — 25 pudeł haftów, dwie szafy, 2 trema, kredens, otomana i 100 sztuk nierozciętych haftów.
13) Poradowski Stan., Kościuszki 20, samochód f-my Dürkopf, maszyna do pisania, 4 biurka, szafa za szkłem, 2 aparaty telefoniczne, 10 żyrandoli do elektryczności.
14) Flakowicz Icek, Fabryczna 7 — kredens dębowy, 2 stoły, 12 krzeseł, tremo, 2 szafy, 2 umywalnie, 2 stoliki do kwiatów.
15) Bigelajzen, Wrocławska 23 — 6 żakietów fokowych damskich, 2 żakiety nutrjety damskie, 2 żakiety karakuł damskie, 4 żakiety źrebakowe damskie, 30 skórek fokowych
16) Juwen Chaim, Wrocławska 14 — 50 butelek kolońsk. wody, dużych 400 flakonów różnych perfum.
17) Złotnik Salomon, Towarowa 13 — stół dębowy i 4 krzesła, kredens biały kuchenny, 2 nocne stoliki.
18) Seife Abram, Wiejska 11 — 2 szafy jasne do rzeczy, maszyna Singera i kredens.
19) Heber Mendel, Wiejska 11 — 2 szafy i kanapa.
20) Czarny Menachem, Babina 1 — 3 duże bawełniane chusty.
21) Jakóbowicz Rózia, Kościuszki 28 — szafa dębowa, tualeta z 3 lustrami, 2 nocne szafki, stolik okrągły 3 krzesła i haftów 100 funtów.
22) Rejchman B., Gł. Rynek 33 — kredens czarny duży i mały, otomana, stół i 6 krzeseł, 2 fotele i szafka do zegara.
23) Jarecki Henoch, Józefina 23 — 400 szt. ubranek dziecięcych, bieliźniarka, szafa dębowa, otomana, stół dębowy ciemny, 7 krzeseł, stół dębowy jasny, maszyna do szycia, szafa jasna, zegar ścienny, kozetka.
24) Kempner Wolf, Wrocławska 29 — 40 swetrów męskich i 20 tuzinów damskich pończoch.
25) Gerszon Joskowicz, Wrocławska 24 — 30 flakon. wody kolońskiej, 2 kontuary, 20 pudeł. mydeł toalet., 2 szafy, szafa z lustrem.
26) Gutfreund Icek, Górna 2 — szafa z lustrem stół, 6 krzeseł i kanapa
27) Wiener Samuel, Babina 1 — 8 sztuczek płótna białego.
28) Welfreid Naftali, Ciasna 3 — 100 kg. cukru, 200 kg. cykorji i 150 kg. mąki pszennej.
29) Kuszer Jakób, 3-go Maja 1 — lustro tremo, otomana, stół dębowy, 6 krzeseł, 2 żyrandole mosiężne, dywan czerwony.
30) Fryde L., Nowa 10 — kredens dębowy, tremo.
31) Waks Józef, Ciasna 6 — tremo, kredens, 6 krzeseł.
32) Złotogórski J., Ciasna 6 — tremo, zegar, szafa, stół, 2 lichtarze, etażerka, kosz do bielizny i 2 pary firanek.
33) Eljasz Icek, Majkowska 11 — maszyna do robienia czekolady, maszyna do mielenia.
34) Traube Pinkus, Szopena 16 — lustro duże, kredens, szafa, zegar.
35) Sytner H., N. Rynek 12 — pianino f-my „A. Fibiger".
36) Patt Anna, Babina — 2 palta damskie.
37) Traube, Nowa 22 — kredens z lustrem.
38) Grünberg, Majkowska 19 — kredens z lustrem, stół, 6 krzeseł, kozetka.
39) Król Lejb Salomon, Nowa 5 — 7 par półbut. lakier. mężkich, 4 pary butów.
40) Tenenbaum B., N. Rynek 8 — 30 sztuk materjału ubraniowego wełnian.
41) Pinczewscy, Opatówek — 2 samochody i motocykl.
42) Hiller i Kupfer, Majkowska 19 — 200 worków mąki pszennej.
43) Wołkowicz B., Ciasna 15 — 2 szafy, etażerka, stół.
44) Waks Mendel, Babina 35 — kredens z lustrem, 2 szafy i zegar.
45) Montag i Kott, Babina 1 — 20 sztuk materjału ubraniow.
46) Bacharier Lila, Babina 7 — 8 par lakier. damskich, 10 par pantofli gimz., 25 par prunelek damskich i 10 par sandałów.
47) Rafałowicz M., Majkowska 7 — szafa, maszyna do szycia, stół, 4 krzesła, dwie kapy na łóżka.
48) Lakrec H., Cmentarna 5 — szafa do rzeczy.
49) Alt Chaim, Rzeźnicza 2 — kredens, szafy 2, stół.
50) Stow. Rzemieśln; Piekarska — kredens.
51) Gutfreund M., Rzeźnicza 2 — materjał na ubrania.
52) Ubraniak Józef, Turecka 19 — szafa, 2 stoły, 2 krzesła, 2 podstawy do kwiatów i kontuar.
53) Gadzinowski E., Browarna 3 — kredens.
54) Znamirowski J, St Rynek 21 — pianino.
55) Magnuszewska Estera, Turecka 5 — lustro, zegar, szafa i stół.
56) Rein Juda, Niecała 10 — kredens, bieliźniarka, otomana.
57) Sieradzki S., Łazienna — kredens, lustro, stół, otomana, szafa, zegar.
58) Izaaksohn Estera, pl. Kilińskiego — kredens, szafa, stół i 4 krzesła.
59) Kohn Boruch, Browarna 3 — szafa.
60) Szeps H., Babina 27 — pianino.
61) Kott Hersz-Abram, Nowa 13 — szafa z lustrem, kredens, 2 stoliki.
62) Fryde Jakób, Nowa 10 — kredens, stół i 4 krzesła.
63) Smolczyński Karol, Opatówek — bilard.
64) Beatus A., Warszawska 22 — 2 maszyny drukarskie i urządz. sklepu.
65) Ordziński St., Opatówek — Orkiestra używana.
66) Sztachelberg Majer, Szopena 4 — kredens, tremo, kanapa, 2 szaty.
67) Wołkowicz J., Kanonicka 7 — szafa, 2 kredensy, 2 stoły, 6 krzeseł, zegar, maszyna do szycia.
68) Króll Abram, Kanonicka 2 — urządzenie sklepu i lustro.
69) Bułka Izaak, Szopena 15 — pianino i kredens.
70) Taube M., pl. Kilińskiego 1 — pięć pak skór po 20 kilo.
71) Landoberg Nussen, Majkowska 20 — szafa, zegar, tremo, kredens, bibljoteka, stół, samowar niklowy ze stolikiem i lanszaft olejny z ramą.
72) Sytner N., Majkowska 17 — tremo, kredens, umywalnia, 2 szafy, biurko, 2 pary firanek zegar, maszyna do szycia.
73) Traube Aron, N. Rynek 12 — 2 szafy, gramofon, etażerka, lustro, 2 kapy, mały stolik salonowy, zegar, 8 krzeseł otomana.
74) Dobrzyński M., Złota 6 — 2 szafy, tremo, etażerka, maszyna do szycia, stół, 20 tuz. pończoch, 10 tuz. chusteczek, 20 szt. gumy, 100 tuz. nici do szycia.
75) Tusk Wolf, Nowa 24 — 2 trema, otomana, kanapa, kredens, 2 zegary, 2 kapy na łóżko, umywalnia, szafy, bibljoteka, stół, 6 krzeseł i żyrandol.

Kalisz, dnia 8 października 1925 r.

1900 **Kierownik Urzędu W. Winiarski.**

Druk „Gazety Kaliskiej" Aleja Józefiny 1. Wydawca — „Gazeta Kaliska" Sp. z ogr. odp. Redaktor A. RADWAN.